

Teoretyczne podstawy komunikacji językowej Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia polska Specjalność Specjalność komunikacja medialna Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki	Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 03FPLMES.12S.12485.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Agnieszka Kula, Marcin Telicki	
Prowadzący zajęcia	Jarosław Liberek	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie studentów z mechanizmami komunikacji językowej
C2	zapoznanie studentów z uniwersalnymi metodami, pozwalającymi analizować i interpretować najróżniejsze teksty i najróżniejsze sytuacje komunikacyjne

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	referuje podstawowe zagadnienia z zakresu teorii komunikacji językowej	FPL_K1_W02, FPL_K1_W03, FPL_K1_W09	Egzamin ustny
W2	omawia zróżnicowane modele komunikacji i model kompetencji komunikacyjnej	FPL_K1_W01, FPL_K1_W04, FPL_K1_W09, FPL_K1_W11	Egzamin ustny
W3	charakteryzuje filozoficzne i językoznawcze koncepcje znaczenia	FPL_K1_W08, FPL_K1_W09, FPL_K1_W11	Egzamin ustny
W4	przedstawia socjolingwistyczne oraz kognitywne ujęcie komunikacji	FPL_K1_W04, FPL_K1_W08, FPL_K1_W19	Egzamin ustny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	interpretuje teksty o różnorodnym charakterze	FPL_K1_U03, FPL_K1_U04, FPL_K1_U07, FPL_K1_U11	Egzamin ustny, Praca pisemna
U2	rozpoznaje mechanizmy komunikacyjne, które rządzą tekstami w różnych stylach, gatunkach, rejestrach	FPL_K1_U03, FPL_K1_U04, FPL_K1_U07, FPL_K1_U11	Egzamin ustny, Praca pisemna
U3	tworzy różne wypowiedzi z uwzględnieniem celu komunikacyjnego, odbiorcy i sytuacji komunikacyjnej	FPL_K1_U06, FPL_K1_U09, FPL_K1_U11, FPL_K1_U20	Praca pisemna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie do komunikacji 1. Istota komunikacji jako zjawiska ogólnoludzkiego 2. Modele komunikacji a) komunikacja jako transfer informacji b) komunikacja jako uzgadnianie znaczenia c) komunikacja jako perswazja d) komunikacja jako tworzenie społeczności 3. Model kompetencji komunikacyjnej a) motywacja b) wiedza c) umiejętności d) kontekst	W1, W2, U1, U2	Wykład
2.	Znakowa natura świata (ogólnosemiotyczny punkt widzenia) 1. Znaki naturalne a) symptomy (oznaki, objawy, wskaźniki) b) obrazy (znaki ikoniczne, ikony) 2. Znaki konwencjonalne (arbitralne) a) jednoklasowe b) dwuklasowe	W1, W2, W3, U1	Wykład
3.	Filozofia znaku 1. Znak, znaczenie, pojęcie 2. Arbitralność, interpretacja, desygnowanie 3. Konwencja znakowa 4. Znaki i odniesienie 5. Swoboda w interpretacji znaków	W1, W2, W3, U1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Filozoficzne i językoznawcze koncepcje znaczenia 1. Filozoficzne koncepcje znaczenia a) znaczenie jako element myśli (asocjacionizm) b) znaczenie jako zachowanie (ujęcie behawioralne) c) znaczenie jako przedmiot i cechy przedmiotów (ujęcie denotacyjno-konotacyjne) d) znaczenie jako związek między wyrażeniami e) znaczenie jako sposób użycia 2. Językoznawcze koncepcje znaczenia a) znaczenie a definicja znaczenia b) konotacja 3. Znaczenie a rozumienie	W1, W3, U1, U2, U3	Wykład
5.	Spółeczny charakter komunikacji językowej 1. Język, czyli obiektywny fakt społeczny a) język jako rzeczywistość zewnętrzna dla jednostki b) język jako rodzaj przymusu c) sankcja jako dowód na istnienie przymusu komunikacyjnego d) język jako materia stawiająca opór indywidualnym zachowaniom 2. Język, czyli subiektywny fakt indywidualny a) deontyczność indywidualnych zachowań komunikacyjnych b) opisowość indywidualnych zachowań komunikacyjnych	W1, W4, U1, U2, U3	Wykład
6.	Socjolingwistyczne ujęcie komunikacji	W1, W4, U1, U2, U3	Wykład
7.	Kognitywne ujęcie komunikacji 1. Źródła i początki kognitywizmu 2. Składniki lingwistyki kognitywnej a) holistyczne patrzyenie na język b) antyformalizm c) symboliczność jako cecha większości znaków językowych d) metaforyczność jako podstawowa cecha komunikacji e) językowy obraz świata - początki badań na językowym obrazem świata - odtwarzanie językowego obrazu świata na podstawie struktury języka (słownictwo, konotacja, kategorie gramatyczne, morfemy słowotwórcze) - badania porównawcze - językowy obraz świata jako zjawisko specyficzne dla danej kultury - językowy obraz świata a pojęcie stereotypu f) kategoryzacja	W1, W4, U1, U2, U3	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Praca z tekstem, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	<p>Warunkami zaliczenia zajęć są: zdanie ustnego egzaminu oraz zaliczenie pracy pisemnej.</p> <p>Kryteria oceniania: bardzo dobry (bdb; 5,0) - bardzo dobre opanowanie wiedzy z zakresu tematyki wykładu, wysoki poziom merytoryczny i formalny pracy pisemnej</p> <p>dobry plus (db+; 4,5) - jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami</p> <p>dobry (db; 4,0) - dobre opanowanie wiedzy z zakresu tematyki wykładu, dobry poziom merytoryczny i formalny pracy pisemnej</p> <p>dostateczny plus (dst+; 3,5) - dobre opanowanie wiedzy z zakresu tematyki wykładu, praca pisemna potwierdzająca braki w wiedzy i umiejętnościach</p> <p>dostateczny (dst; 3,0) - podstawowe opanowanie wiedzy z zakresu tematyki wykładu, praca pisemna potwierdzająca liczne braki w wiedzy i umiejętnościach</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0) - rażące braki w wiedzy z zakresu tematyki wykładu, brak pracy pisemnej lub jej wykonanie potwierdzające rażące naruszenia merytoryczne i formalne</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. U. Eco, Od drzewa do labiryntu. Studia historyczne o znaku i interpretacji. Przełożyli Grażyna Jurkowlaniec, Monika Surma-Gawłowska, Joanna Szymanowska i Andrzej Zawadzki, Warszawa 2009.
2. Krytyczna analiza dyskursu. Interdyscyplinarne podejście do komunikacji społecznej. Red. A. Duszak, N. Fairclough, Kraków 2008.
3. S.P. Morreale, B.H. Spitzberg, J.K. Barge, Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności, przeł. P. Izdebski, A. Jaworska, D. Kobylińska, redakcja naukowa U. Jakubowska, Warszawa 2007.
4. Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej, redakcja naukowa J. Stewart, Warszawa 2007.
5. R. Grzegorzczkowska, Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2007.
6. I. Kurcz, Psychologia języka i komunikacji. Wydanie nowe, Warszawa 2005.
7. C. Lachur, Zarys językoznawstwa ogólnego, Opole 2004.
8. J. Simon, Filozofia znaku. Przełożył J. Merecki, Warszawa 2004.
9. Antropologia słowa. Zagadnienia i wybór tekstów. Opracowali G. Godlewski, A. Mencil, R. Sulima. Wstęp i redakcja G. Godlewski, Warszawa 2003.
10. I. Bobrowski, Zaproszenie do językoznawstwa, Kraków 1998.
11. A. Weinsberg, Językoznawstwo ogólne, Warszawa 1983.
12. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach z uwzględnieniem zaplanowanego dla przedmiotu nakładu czasu pracy przewidzianego na czytanie.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do egzaminu	20
Przygotowanie pracy pisemnej	10

Przygotowanie do zajęć	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje dla celów badawczych lub zawodowych;
FPL_K1_U04	Absolwent/ka potrafi stosować odpowiednie procedury (formułować i analizować problemy, dobierać metody i narzędzia, opracowywać, prezentować i wdrażać wyniki badań) w celu rozwiązywania nietypowych zadań w zakresie wybranej specjalności;
FPL_K1_U06	Absolwent/ka potrafi posługiwać się w typowych sytuacjach profesjonalnych podstawowymi ujęciami teoretycznymi, pojęciami i sprawnościami właściwymi dla polonistyki;
FPL_K1_U07	Absolwent/ka potrafi rozpoznać różne rodzaje tekstów, ze szczególnym uwzględnieniem tekstów literackich, oraz przeprowadzić ich analizę i interpretację w konkretnym kontekście kulturowym i zawodowym;
FPL_K1_U09	Absolwent/ka potrafi skonstruować w języku polskim, w konkretnej sytuacji zawodowej, typową wypowiedź pisemną oraz przygotować i zaprezentować wystąpienie ustne czy multimedialne dotyczące literatury, języka, a także innych obszarów komunikacji kulturowej i interpersonalnej;
FPL_K1_U11	Absolwent/ka potrafi rozpoznać, oceniać i wykorzystać ekspresywne, estetyczne i pragmatyczne właściwości języka polskiego;
FPL_K1_U20	Absolwent/ka potrafi stosować w sytuacjach profesjonalnych podstawową wiedzę o odbiorcach usług kulturalnych, edukacyjnych, medialnych i/lub promocyjno-reklamowych;
FPL_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zakres, miejsce i znaczenie studiów polonistycznych w obszarze nauk humanistycznych oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną;
FPL_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie elementarną terminologię z zakresu badań nad językiem, literaturą i ich kontekstami;
FPL_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane teorie i metodologie badań literackich i językoznawczych;
FPL_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich, właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w obrębie literaturoznawstwa i językoznawstwa;
FPL_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie najważniejsze idee filozoficzne i estetyczne stymulujące rozwój humanistyki, a zwłaszcza wiedzy o literaturze i języku ze szczególnym uwzględnieniem dylematów współczesnej cywilizacji;
FPL_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe zagadnienia językoznawstwa ogólnego, a także terminologię i procedury analityczne w tym zakresie;
FPL_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu współczesny język polski wraz z jego uwarunkowaniami analizowanymi z wykorzystaniem podbudowanej teoretycznie wiedzy językoznawczej;
FPL_K1_W19	Absolwent/ka zna i rozumie metodologiczne i metodyczne podstawy językoznawstwa; literaturoznawstwa lub innych pokrewnych/pomocniczych dyscyplin, niezbędne do samodzielnej realizacji prostego zadania badawczego lub projektu w zakresie wybranej specjalności;